

مذاقوت

دست و پای بسته اسرائیل برای حمله به لبنان

«وای نت» در گزارشی می‌نویسد:مقامات امنیتی اسرائیلی که در چند روز گذشته با خبرگزاری دیدیعت آخارونوت مصاحبه کردند از درگیری غربی‌الوقوع ارتش اسرائیل در شمال و تنش بین مقامات اسرائیلی و آمریکایی خبردادند. آن‌ها گفتند: «قدام نخست‌وزیر علیه امریکایی‌ها کاملاً هیستریک و غیرضروری بود. این سطح از واکنش معمولاً برای این‌های بسیار ضروری انجام می‌شد.»
با این وجود اطرافیان نخست‌ وزیر، اتهامات را به طور کامل رد می‌کنند و مدعی هستند که نتانیاهو در گفت وگوهای خصوصی تأکید دارد: «هیچ فشاری وجود ندارد. ارتش اسرائیلی دیگر بمبی برای دفاع از خود ندارد.»
تنش بین واشنگتن و تل ابوب در حال حاضر مهم ترین موضوع برای امنیت اسرائیل، پیش از شکست حماس در جنوب، گسترش درگیری با حزب الله در شمال و مسئله دوقطبی مستقیم ایران، محسوب می‌شود. بدون رابطه خوب با امریکایی‌ها همه این جبهه‌ها برای اسرائیل بسیار خطرناک محسوب می‌شود. آن‌ها از سردی روابط بین اسرائیل و امریکا بسیار خوشحال شده‌اند و سخنان تحریک‌آمیز سیدحسن نصرالله نیز ناشی از همین سردی روابط بین دو کشور تقسیم می‌شود. فشار سیاسی نیز تنها موجب بدتر شدن این رابطه خواهد شد. در جنگ طولانی احتمالی پیش‌رو که با پیامدهای منطقه ای و جهانی همراه است، گفت وگوی راهبردی بین اسرائیل و ایالات متحده باید مستمر و نزدیک باشد. فراتر از برگزاری چندجلسه بین جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی و افراش با تیم‌های اسرائیلی که در حال انجام است.

جان کری، سخنگوی شورای امنیت ملی کاخ سفید، پس از حمله نتانیاهو به این ادعا که دولت بایدن ارسال تسلیحاتی را به تعویق می‌اندازد، اظهار کرد: «ویدیوی نتانیاهو کاری شرم‌آور بود.» کری افزود: «ما انتشار این ویدئو را باور نکردیم و اظهارات بیان شده توسط نخست‌وزیر، با وجود این که هیچ کشوری در جهان به اندازه ما از اسرائیل حمایت نمی‌کند، ایالات متحده را ناراحت و ناامید کرده است. با وجود اظهارات نادرست نتانیاهو درباره تأمین تسلیحاتی اسرائیل، اما به تصمیم ما برای حمایت از این کشور صدمه نخواهد زد.»

اگرچه آمریکایی‌ها مانع از گام‌های جدی ارتش اسرائیل در جنگ غزه به‌ویژه در نبرد رفغ شدند، اما طی هشت ماه و نیم جنگ در چند جبهه، نمی‌توان کمک‌های نظامی و سیاسی دریافتی از آن‌ها را نادیده گرفت. به عنوان مثال، وقتی صحبت از گسترش جنگ علیه حزب الله می‌شود، حقیقت ساده است: اسرائیل بدون حمایت امریکا وارد آن نخواهد شد.

ژئوپولیتیک

تقویت کریدور شمال – جنوب باره آهن کاسپین

راه‌آهن شمال – خزر موسوم به کاسپین که به عنوان حلقه تکمیلی کریدور شرقی – جنوب شناخته می‌شود و با حضور محمد مخبر، سرپرست ریاست جمهوری ایران و ایگور لیوینین، دستیار ویژه رئیس‌جمهوری روسیه و علی حسنوف، معاون نخست‌وزیر آذربایجان و جمعی از مقامات استانی به پهبرداری رسید، در رسانه‌های آذربایجان بسیار مورد توجه بوده است.

افتتاح این مسیر ریلی هم برای ایران و هم برای کشورهای حوزه اوراسیا از اهمیت ویژه ای برخوردار است. این مسیر همچنین می‌تواند کریدور شمال – جنوب که از اهمیت فوق العاده جنوپلتیک برخوردار است را بسیار تقویت کند. بازتاب زیادی در رسانه‌های آذربایجان داشته، نوشته است: «این خط ریلی که ۲۷ کیلومتر طول دارد، شهر رشت، مرکز استان گیلان را به بندر کاسپین در شهرستان انزلی متصل می‌کند و از حلقه‌های اتصال بین دریای خزر و خلیج فارس و عمان است.» این خبرگزاری می‌افزاید: «قطعه رشت تا بندر خزر کاسپین) اولین مرحله ساخت راه آهن رشت – آستراست و در آینده ساخت قطعه بعدی جاده بندر کاسپین به شهر آستارا در شمال ایران در نظر گرفته شده است.»
ریپورت در خبری دیگر به نشست سه جانبه ایران، روسیه و آذربایجان در مورد ترانزیت بین المللی پرداخته و نوشته است که طرف‌ها ضمن بررسی ودین از زیر ساخت‌های موجود در حوزه‌های مختلف ترانزیتی، درباره پتانسیل‌ها و چشم اندازهای کریدور حمل و نقل بین المللی شمال – جنوب تبادل نظر کردند و بر اهمیت تقویت ارتباط همکارانه با منطقه استفاده کامل از پتانسیل ترانزیتی آذربایجان، ایران و روسیه و توسعه کریدور حمل و نقل بین المللی شمال – جنوب تأکید کردند. کریدور شمال – جنوب بعد از حمله روسیه به اوکراین از اهمیت مضاعفی برخوردار شده است. این کریدور می‌تواند به اقتصاد روسیه که به شدت از جانب غرب به دلیل تحریم‌های اعمال شده از سوی کشورهای اروپایی و امریکایی تحت فشار است، کمک بسیاری کند. همچنین می‌تواند منطقه اوراسیا را بیش از پیش تقویت کند و روسیه را در روبرویی اش با غرب توانمندتر سازد. به کمک این کریدور روسیه امیدوار است که بتواند از طریق ایران به آب‌های آزاد و منطقه آسیا به ویژه هند و چین دسترسی بیشتری داشته باشد. همچنین این کریدور برای ایران که در معرض خفگی جنوپلتیک از جانب کشورهای غربی و متحدان آن است نیز از اهمیت بسیاری برخوردار است. کشورهایه که تلاش دارند با احداث کریدورهای موازی ایران را دور برزند و آن را در منطقه منزوی کنند.

این کریدور در کشور ما سه شاخه دارد که شاخه غربی کریدور شمال – جنوب در بخش ریلی با احداث راه‌آهن ۱۶۲ کیلومتری رشت – آسترا تکمیل می‌شود و شاخه شرقی آن نیز با مسیر ریلی چابهار – زاهدان و زاهدان – مشهد تکمیل خواهد شد.

توروریسم

«**الکو» و تجربه ایران در مبارزه با تورریسم**

کنفرانس منطقه‌ای سازمان حقوقی مشورتی آسیا و آفریقا (الکو) با موضوع «پیشگیری و مقابله با تورریسم؛ نگرش‌های آسیایی – آفریقایی» به مدت دو روز و در تاریخ ۱۳ و ۱۴ تیر ماه در تهران و با حضور نمایندگان ۴۸ کشور عضو سازمان و در مرکز مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه برگزار شد.
علاوه بر کشورهای عضو، شماری از سازمان‌های بین المللی نظیر سازمان همکاری شانگهای، دفتر مقابله با جرم و مخدر سازمان ملل متحد UNODC، سازمان الکو، سازمان اوکو و اتحادیه آفریقا نیز در این کنفرانس حضور داشتند.

سازمان الکو، پس از کنفرانس باندونگ و تشکیل جنبش عدم تعهد، سازمان بین‌الدولی حقوقی مشورتی آسیایی آفریقایی در ۱۵ نوامبر ۱۹۵۵ توسط سران ۸ کشور آسیایی تحت عنوان «کمیته حقوقی مشورتی آسیایی» تشکیل شد. هدف اولیه تشکیل این کمیته بررسی مشکلات حقوقی ارائه شده توسط اعضاء و تبادل نظر در مورد مسائل حقوق بین المللی مورد علاقه کشورهای عضو عنوان شد. دو سال بعد با هدف فراهم شدن زمینه مشارکت کشورهای آفریقایی نام آن به کمیته حقوقی مشورتی آسیایی و آفریقایی تغییر یافت و سرانجام در نشست کلمبو کشورهای عضو تصمیم گرفتند این کمیته را به یک تشکیلات دائمی تبدیل و نهایتاً در سال ۲۰۰۱ این کمیته به «سازمان حقوقی مشورتی آسیایی آفریقایی الکو (AALCO)» تغییر نام پیدا کرد.

موضوعاتی نظیر ایجاد نهادی برای همکاری کشورهای آسیایی و آفریقایی به منظور رفع نگرانی‌ها در خصوص مسائل حقوقی بین‌المللی اعضاء، هم اندیشی و بررسی موضوعات در دستور کار «کمیسیون حقوق بین الملل» سازمان ملل متحد و اعلام نظرات کشورهای عضو به آن کمیسیون، هماهنگی و همفکری کشورهای عضو در خصوص برخی از موضوعات حقوقی بین المللی و اعلام نظرات آنها از سوی سازمان به سایر سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی و سازمان ملل متحد، بررسی مسائل حقوقی مورد نظر اعضا سازمان و اعلام نتایج و توصیه به دولت‌های عضو و تبادل نظر و دیدگاه‌ها در خصوص برخی از موضوعات حقوقی مورد علاقه کشورهای عضو و تبادل اطلاعات مربوطه یا دیگرگاز از مهم‌ترین اهداف تشکیل سازمان الکو محسوب می‌شوند.

این سازمان دارای ۴۸ عضو از قاره‌های آسیا و آفریقااست که از مهمترین اعضای آن می‌توان به مصر، چین، هند، غنا، اندونزی، عراق، جمهوری اسلامی ایران، زاین، مالزی، پاکستان، کره شمالی، کره جنوبی، عربستان، آفریقای جنوبی، سوریه، لیبی و اشره کرد. در حال حاضر دفتر الکو از کشور مالزی و سه معاون از چین، ژاپن و جمهوری اسلامی ایران و مدیر کل در دهلئی نواست. جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۳۸ (۱۹۷۰) به این سازمان پیوست و به عنوان یکی از کشورهای عضو این سازمان، نقش فعال و تاثیر گذاری را در مباحث مطرحه ایفا کرده است. در همین راستا سازمان نام به شناسایی نقش جمهوری اسلامی ایران و تخصصی بست معاونت این سازمان به کشورمان، تعامل و همکاری قابل توجه و متقابلی داشته و تاکنون نیز سه اجلاس سالانه الکو در تهران برگزار شده است.

چشم‌ها به دیپلماسی چهاردهم دوخته شده است

گمانه‌زنی درباره سیاست خارجی پزشکیان

مردمی، احیای برجام، رفع تحریم‌ها و دیگر موانع بانکی مانند FATF شدننی خواهد بود. در طول تاریخ دیپلماسی سازنده و تعامل گسترده با جهان همواره برگ برنده ایران بوده است و ما با الهام از تاریخ از این نقطه قوت استفاده خواهیم کرد. دستگاه دیپلماسی با عقلانیت، خلاقیت و شجاعت پیکسل تعامل با جهان و تأمین منافع ایران و نیازهای مردم ایران خواهد بود، در این راستا سیاست خارجی ما تحول‌گرا، واقع‌گرا و تعامل‌گرا و توسعه‌گرا خواهد بود.

او همچنین در تشریح برنامه‌های خود

در حوزه سیاست خارجی و احیای برجام در چارچوب سیاست‌های کلان نظام تأکید دارد، در برنامه می‌زگرد کاسین و گسترش روابط همه‌جانبه با همسایگان را کنار نمی‌گذاریم و روابط و چالش‌ها با همسایگان را بر اساس اشتراکات مدیریت به صورت زنده از تلویزیون پخش شد، در اظهاراتی گفت: برای من دیپلماسی، مذاکره و توافق، ذلت نداشت؛ بلکه یک راه معقول و کم هزینه برای رسیدن به عزت است. ما دیگر فرصت نداریم درحالی که کشورهای منطقه با شتاب در حال توسعه هستند، در بهترین حالت درجا بزنیم. ما می‌خواهیم در لبه فناوری جهانی حرکت کنیم و از هوش مصنوعی تا بهترین صنایع جهانی را به مردم خود ارائه کنیم؛ چراکه مردم ایران شایسته قدرت‌های فرامنطقه‌ای و بیگناگان در منطقه مسلط نخواهند شد و باید با کشورهای همسایه پیمان عدم تعرض امضا کنیم و به سمت پیوند زدن منافع مشترک گام برداریم. این مسیر از ظرفیت‌های انسانی، تمدنی و جغرافیایی و سیاسی کشور برای پیشبرد منافع ملی و سربلندی ایران استفاده خواهد کرد.

پزشکیان با اعتقاد بر این‌که «دامه تحریم‌ها باعث تقویت کاسین تحریم و فساد می‌شود»، در همین چارچوب تأکید کرد: با تحریم شاید بتوان زنده ماند، اما نمی‌شود پیشرفت کرد. با حضور مسلمانان، کمک بسیاری انتخابات قوی‌ترین برگ برنده را در مذاکرات به دست خواهیم آورد. آن‌هاشاله با پشتوانه

جواد ظریف» در رای‌وری او بسیار تاثیرگذار بود. وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در دولت‌های یازدهم و دوازدهم از همان ابتدای نامزدی پزشکیان در پيامی در شبکه اجتماعی ایکس از او حمایت کرد و در ادامه با حضور در میزگرد سیاسی به همراه پزشکیان، نشان داد که یکی از مشاوران اصلی و ارشد او در این انتخابات است.

در روزهای اولیه برگزاری انتخابات با توجه به اظهار تمایل پزشکیان در مورد قرار دادن ظریف در سمت وزیر خارجه دولت احتمالی‌اش این تصور قوت گرفت که او از سوی مجلس معرفی می‌شود، ولی در انتخابات به مجلس معرفی می‌شود، ولی ظریف در یک گفت‌وگوی کلاب‌هاوسی به صورت تلویحی تأیید کرد تمایل چندانی ندارد که در وزارت خارجه برگردد و به صورت علنی در این ارتباط مسئولیت برعهده بگیرد. در حالی‌که برخی از نزدیکان ظریف به نقل از وی اعلام می‌کنند که او احتمالاً قصد ندارد در دولت چهاردهم مسئولیتی بر عهده بگیرد ولی برخی از گمانه‌زنی‌های رسانه‌ای بیانگر این موضوع است که احتمالاً او در سمت معاون سیاسی دفتر رئیس‌جمهور در دولت چهاردهم مشغول به کار خواهد شد و به پزشکیان در پیشبرد امور کمک می‌کند؛ موضوعی که صحت و سقم آن در روزهای آتی مشخص می‌شود.

گزینه احتمالی پزشکیان برای وزارت خارجه
یکی دیگر از اعضای تیم سیاست خارجی پزشکیان در جریان این انتخابات، «سید عباس عراقچی»، معاون سیاسی وزارت خارجه در دولت‌های یازدهم و دوازدهم بود. عراقچی که در طول سه سال گذشته دبیری شورای راهبردی روابط خارجی را بر عهده دارد، در جریان انتخابات بی‌تجنگی است که جمهوری به صورت رسمی در حمایت از پزشکیان وارد این عرصه شد و در تدوین

راهبردها و مواضع پزشکیان در حوزه سیاست خارجی نقش‌آفرینی کرد. او در یک گفت‌وگوی ویدئویی که در آن افرادی مانند «محمد تخت روانچی»، سفیر پیشین ایران در سازمان ملل، «محمد حسین عدالی» سفیر ایران در انگلستان در دولت اصلاحات و «رضا نصری» کارشناس مسائل بین‌الملل حضور داشتند، به تشریح فواید برجام برای کشور و اهمیت پیشبرد سیاست خارجی تنش‌زدا پرداخت.

این روزها در فضای رسانه‌ای از عراقچی، دیپلمات و مذاکره‌کننده ارشد ایران که با ارکان مختلف قدرت در کشور تعامل خوبی دارد و از بدنه وزارت خارجه محسوب می‌شود، به عنوان وزیر خارجه احتمالی دولت چهاردهم یاد می‌شود؛ گزینه‌ای که احتمالاً بتواند رای اعتماد مجلس دوازدهم را نیز کسب کند.

تیم احتمالی سیاست خارجی پزشکیان «مهدی سنایی» سفیر پیشین ایران در روسیه یکی از دیگر از دیپلمات‌های است که طی روزهای گذشته در حلقه مشاوران سیاست خارجی پزشکیان نقش‌آفرینی کرد. سنایی که متخصص در امور روسیه است و در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران در این حوزه تدریس می‌کند، از جمله کسانی بود که در میزگرد سیاسی، به عنوان یک مشاور پزشکیان را همراهی کرد و در این برنامه به تشریح برخی از سیاست‌های دولت احتمالی پزشکیان در عرصه خارجی به خصوص در مورد تعامل با چین و روسیه پرداخت. او همچنین چند روز پیش در گفت‌وگویی در کلاب‌هاوس به صورت نسبتاً مفصل به سوالات حاضران در مورد سیاست خارجی پزشکیان به خصوص نگاه دولت احتمالی او به شرق پاسخ داد.

تخت‌رواچی و عدالی نیز ممکن است در تیم سیاست خارجی پزشکیان حضور داشته باشند.

جایگاه جدید ترکیه در مناسبات ژئوپلیتیکی – راهبردی

برخلاف اتانورک که از استان‌های اروپایی امپراتوری عثمانی آمده بود، اردوغان اهل آناتولی است پایگاه سیاسی او متشکل از آناتولی‌های متدین است که بسیاری از آنها هرگز پروژه به شدت سکولاریستی اتانورک را به طور کامل قبول نکردند. اردوغان در یکی از شعبه‌های مدارس مذهبی سید قطب در ترکیه درس خوانده و با ریشه‌های ساختاری حکومتی که اتانورک آن را بنیاد نهاد، فاصله ایدئولوژیک دارد. بر این اساس،

ترکیه اردوغان وابستگی عاطفی و سیاسی کمتری به غرب دارد. ترکیه جدیدی که او ساخته است نه در اروپا بلکه در مناطق داخلی ترکیه لنگر انداخته است. سیاست خارجی آن نشان دهنده حساسیت‌های سیاسی و فرهنگی مردم آناتولی است که به دور از اخلاق سکولاریستی نخبگانی است که کشور را پایه‌گذاری کردند.

این بدان معنا نیست که ترکیه تعصبی برای حفظ صندلی خود در غرب ندارد. به هر حال با تلاش ترکیه برای پیوستن به غرب، که به اولین تلاش‌های اروپایی‌سازی نخبگان عثمانی در اوایل قرن هجدهم برمی‌گردد، می‌توان انتظار داشت که ترکیه خود را به عنوان یک قدرت ترکیبی بین غرب و شرق جهان قرار دهد و تا امروز نیز بازیگر بدی نبوده است. نگرش متاثر از اروپا برای دهه‌ها بر سیاست خارجی ترکیه حاکم بود و روابط اجتماعی داخل ترکیه را نیز شکل داد. اما گویا ترکیه جدید بدون در نظر گرفتن اهداف یا اولویت‌های غربی، آزادانه جهان را از دریچه نگاه اردوغان و پایگاه اجتماعی او می‌بیند.

با این حال، پروژه اروپایی اتانورک که هیچ وجه محدود به نخبگان این کشور نبود. در خلال فروپاشی امپراتوری عثمانی، که در قرن نوزدهم آغاز شد، میلیون‌ها نفر از ترک‌ها و مسلمانان غیرترک از جمله البانیایی‌ها، بوسنیایی‌ها، بلغاری‌ها، یونانی‌ها و مقدونی‌ها به آناتولی نقل مکان کردند و به همراه مسلمانانی که توسط روسیه از سرزمین‌های عثمانی سابق در شمال دریای سیاه (مانند چرسک و کریمه) بیرون رانده شدند، تقریباً ۴۰ درصد از جمعیت ترکیه تا زمان تأسیس جمهوری اتانورک را در سال ۱۹۲۳ تشکیل دادند.

ترکیه مدرن در دهه ۱۹۵۰، کمتر از دو دهه پس از مرگ اتانورک، که در سال ۱۹۳۸، به یک دموکراسی چند حزبی تبدیل شد و پیروان کمالیست او در چپ و راست، که

یکشنبه ۱۷ تیر ۱۴۰۳ – ۱ محرم ۱۴۴۶ – ۷ روزه ۲۰۲۴ – سال بیست و سوم – شماره ۶۳۰۲

دیدگاه

ایران برای همه، همه برای ایران

صادق ملکی در یادداشتی برای دیپلماسی ایرانی می‌نویسد:با به میدان آمدن بخش مهمی از آرای خاکستری و مردم دلگری که دل به گرو ایران داشته و دارند، انتخابات با پیروزی پزشکیان به پایان رسید، اما طی کردن و دوام مسیر این پیروزی به نتایجی ممکن نیست و باید همه باهم باشند و باشیم.

از دلایل مهمی که سبب شد به پزشکیان رای دهم زبان تعامل گرای ایشان بود. پزشکیان از فرادای انتخابات، رئیس‌جمهور همه ایرانیان است و باید تلاش مضاعفی کند تا همه را به زیر سقفی به وسعت ایران بیاورد.

مهمترین و در عین حال سخت ترین کار پزشکیان پایان دادن و یا کم رنگ کردن دوقطبی‌شدنید در جامعه ایرانی است. غلبه بر این مهم و بازگویی پیشنهاد‌های رقیب‌ای انتخاباتی در اداره کشور و البته بر اساس آنچه سبب راهمایی وی به پاسنور شد، می‌تواند تحقق بخش آشتی ملی و بسجج عمومی برای تأمین منافع ملی در تمامی عرصه‌ها باشد.

پزشکیان در مناظرات نشان داد که عزم و اراده قوی برای تفاهم ملی دارد و اهل تعامل است. و در این میان تنها خط قرمز پزشکیان، وفاداری به مردمی است که به آنان وعده عدالت را داده است.

اگرچه در عرصه سیاست آرمان و آرزو جایی ندارد اما اگر پزشکیان رئیس‌جمهور شد نشان از آن دارد که اگر

من‌ها، ما شوییم، می‌توانیم شگفتی ساز عرصه مهندلی و وحدتی شویم که دست‌ها همه برای یاری بکار گرفته شود. باید همه دل به ایران بدهیم و جنس رفتاری پزشکیان از جنس همدل کردن همه برای ایران و ایرانیان است. پزشکیان با سیاست‌ای ایجابی و عقلانیتسی که عزت، حکمت و مصلحت را سرلوحه خود قرار داده است، می‌تواند تعارض احتمالی بسا مراکز و کانون‌های قدرت را به تعامل تبدیل کند و منافع ایران و ایرانیان را در تمامی عرصه‌ها تأمین کند.

سنداهای پزشکیان و افرادی که از وی حمایت کردند در عین تفاوت شخصیتی از نظر گرایش سیاسی نیز یکدست و همغون نیستند اما جذب مردمی شدند که با صداقت در پی بکارگیری همه برای ایران است. پزشکیان با سیاست‌های ایران و انبوه مشکلات عدیده چند وجهی و پیچیده در عرصه سیاست داخلی و خارجی ایجاب می‌کند در اداره کشور به‌جای رقابت حذفی با مشارکت ایجابی رو آورده شود و به‌جای معجزه به عمل‌ها و سیاست‌های ممکن‌تری برآورد که پرتسراز معجزات آتی شود.

پزشکیان برای اعتلای نام ایران بدین راه گام برخواهد داشت.

تکته آن که بازی سیاست، بازی حذفی نیست، بلکه بازی گروهی است. در انتخابات ریاست جمهوری یکدست سازی قدرت شکست خورد، اما نباید نگذاریم یکدست سازی ساختن ایران شکست بخورد. مسیر ساختن نه از راه حذف، بلکه از راه تعامل هموار خواهد شد.

پولیتیک

ارتباط امنیت اقتصادی مرزها به توسعه پایدار مناطق

کارشناس مسائل سیاسی گفت: دیدگاه‌های نوین در زمینه امنیت مناطق مرزی بر استراتژی توسعه پایدار مناطق مرزی تأکید فراوان دارند. در حقیقت آنچه که می‌تواند امنیت مرزها را تضمین کند توسعه پایدار مناطق مرزی است.

عابد اکبری کارشناس مسائل منطقه در گفت‌وگو با دیدبان حقوق بشر کردستان ایران در خصوص مطالبات مردم مناطق مرزی و کردنشین ایران از دولت چهاردهم در اردستان توسعه، پیشرفت و رفع مشکلات اقتصادی آن مناطق، اظهارداشت: حفظ و گسترش امنیت مرزها و مناطق مرزی دغدغه همیشگی کشورهایی است که دارای مرزهای مشترک طولانی با همسایگان خود هستند.

وی گفت: دیدگاه‌های نوین در زمینه امنیت مناطق مرزی بر استراتژی توسعه پایدار مناطق مرزی تأکید فراوان دارند. در حقیقت آنچه که می‌تواند امنیت مرزها را تضمین نماید توسعه پایدار مناطق مرزی است. این کارشناس مسائل منطقه افزود: پایدارترین امنیت در یک کشور برابری در توسعه و تعادل در برخورداری از منابع و امکانات توسعه در مناطق مختلف آن کشور است. اکبری تصریح کرد: به طور کلی توسعه در ابعاد مختلف اجتماعی و اقتصادی زمینه‌ساز و بستر ایجاد امنیت است و خود نیز از آن تأثیر می‌پذیرد. اهمیت این امر در مرزهای کشور دوچندان است.

این مناطق با توجه به موقعیت جغرافیایی و سیاسی خود همواره بستر ناامنی و بروز اختلافات بوده است. اقتصاد کولبری از نظر مسئولان شکی از اقتصاد سیاه یا اقتصاد زیرزمینی است که هر چند با نام کولبران شناخته شده است، اما در عمل مجموعه وسیعی از روابط مالی سیاسی را در برمی‌گیرد که عامل و حامل این شکل از سودآوری است.

این کارشناس مسائل سیاسی افزود: حیات کولبران در حال حاضر با استناد به ساختار سیاسی و اقتصادی ایران به‌ویژه بعد از انقلاب و تحولات منطقه‌ای و همچنین شرایط زیستی و ژئوپلیتیکی شهرستان‌های مرزی در غرب و در این میان شهرهای استان کردستان، یکی از آن پدیده‌های اجتماعی‌ای است که سویه‌های اقتصاد سیاسی را به تصویر می‌کشد. اکبری تصریح کرد: این شکل از زندگی در حال حاضر نبض اقتصادی جامعه کردستان است که می‌تواند اقتصاد سیاسی این منطقه را بازتعریف و بازنمایي کند. گذر غیرقانونی از مرز و ورود با خروج کالا‌های غیرمجازی مصادیق تغییر در برنامه‌های اقتصادی سیاسی مناطق مرزی است.

وی گفت: بر اساس دیدگاه سیاسی - اقتصادی کنونی، امنیت از طرفی به‌عنوان مفهومی سیاسی که کولبر را در هیأت قانون‌شکن بازمی‌شناسد و از طرف دیگر به‌عنوان مفهومی اقتصادی که کولبر را تهدیدی علیه ساخت تولیدی در داخل کشور می‌داند، تفسیر می‌شود. کولبر در این دو حالت عنصری است که حضور او برآشفته‌کننده امنیت اقتصادی مرز است می‌شود.

این کارشناس مسائل سیاسی تصریح کرد: طرح‌هایی چون اقتصاد مبتنی بر منطقه آزاد مرزی، طرح خوشه‌ها و منظومه‌های اقتصادی مرزی، تأکید بر تغییر و چرخش‌های اقتصادی در تولید و خدمات در این مناطق و سیاست‌هایی از این قبیل درنهایت می‌تواند راه را برای بازصورت‌بندی مناطق مرزی براساس ساختی اقتصادی هموار کند.

اکبری در پایان خاطر‌نشان کرد: چنین تغییراتی می‌تواند برای همیشه گذر از اقتصاد کولبری به اقتصاد بازار و در سطحی وسیع‌تر اقتصاد منطقه‌ای و جهانی را توید بخشد.